

היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, כ"ג אדר תשפ"ה
23 מרץ 2025

מס' מסמך: 004-99-2025-006304
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
שרי ממשלת ישראל

שלום רב,

הנדון: הצעת החלטה מטעם שר המשפטים - הערות

סיום כהונת היועצת המשפטית לממשלה הוא צעד חריג ביותר. קידומו חייב להיעשות בהליך סדור המהווה ערובה לשמירה על עצמאות הייעוץ המשפטי לממשלה, כפי שנקבע בהחלטות ממשלה, על בסיס דוח ועדת שמגר. הדיון ההצהרתי המתוכנן אינו חלק מההליך הסדור, אין לו תוקף משפטי והוא עוקף את הכללים שנקבעו.

לצד זאת, הצעת ההחלטה הנוכחית הופכת את היוצרות. מקרים שבהם הממשלה ביקשה לפעול באופן לא חוקי, גם תוך פגיעה בציבור, מוצגים כ"חילוקי דעות" המהווים עילת פיטורים, והיעד ברור: הפיכת מוסד היועצת המשפטית לממשלה לכזה הנדרש להחריש מול פעולות לא חוקיות, או אף לתת להן יד, אחרת תיווצר עילה לסיום הכהונה.

בשלב זה אעמוד על נקודות מקדמיות בלבד: האחת, הצעת ההחלטה מבוססת על תשתית עובדתית שגויה וחסרה; השנייה, ביסוד ההצעה תפישה מוטעית באשר לתפקיד הייעוץ המשפטי לממשלה. כפי שאבהיר, לא רק שהדיון בממשלה עוקף את כללי סיום הכהונה, אלא שגם מדובר בניסיון לשבש את יכולתנו למלא את תפקידנו.

א. הייעוץ המשפטי מחויב לקידום מדיניות הממשלה

הטענה המרכזית בהצעת ההחלטה היא כי חילוקי דעות מהותיים וממושכים בין הממשלה לבין הייעוץ המשפטי לממשלה מונעים שיתוף פעולה יעיל.

האמת שונה. מאז הקמת הממשלה אני ומעריך הייעוץ המשפטי לממשלה כולו עובדים יחד עם הממשלה לקידום מדיניותה. טענת היעדר שיתוף הפעולה היעיל מנותקת מהמציאות. הנתונים והעובדות מדברים בעד עצמם.

בתקופת הממשלה הנוכחית סייענו בקידום למעלה מ-650 החלטות ממשלה ומאות דברי חקיקה ממשלתית. ייעצנו לממשלה באופן שוטף וייצגנו את המדינה באלפי הליכים משפטיים. מניעה משפטית ביחס להחלטות ממשלה נקבעה במקרים ספורים בלבד.

פעלנו רבות לקידום הנושאים שבליבת המדיניות המוצהרת של הממשלה: הגנה על הביטחון; תפישת הפעולה מול רצועת עזה; מלחמה בטרור ובהסתה לטרור; גיבוש תקציבי המדינה; הרחבת ההתיישבות ותמיכה בה; נושאי דת ומדינה; התמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל" ובהן פעילות מנהלת "תקומה"; והרשימה ארוכה.

כן פעלנו למתן מכלול הכלים המשפטיים לממשלה ולגופי הביטחון לשם השגת מטרות המלחמה. בתוך כך, וככל שניתן להציג בנייר שאינו מסווג, קידמנו מאות הצעות חוק ממשלתיות, תקנות שעת חירום והוראות מינהל

היועצת המשפטית לממשלה

להתמודדות עם מצב החירום. ייצגנו את המדינה בלמעלה מ-2,000 עתירות ביטחוניות, לרבות בהליכי מעצרים מנהליים, הריסת בתי מחבלים, החזקת גופות מחבלים לצרכי שו"ן, הגנה על מדיניות הממשלה בנוגע לסיוע ההומניטרי לעזה, והופענו בערכאות בינלאומיות למניעת הוצאת צווים נגד המדינה.

המקרים בהם הייעוץ המשפטי הצביע על כך שלא ניתן מבחינה משפטית לקדם את רצון הממשלה הם ספורים ובגדר חריג, ומכאן לתפישה המוטעית שבבסיס הצעת ההחלטה.

ב. תפקיד הייעוץ המשפטי לממשלה

תפקיד הייעוץ המשפטי לממשלה הוא לסייע לממשלה להגשים את מדיניותה תוך הקפדה על החוק. **מקום בו הייעוץ המשפטי מציג בפני הממשלה את גבולות הדין הוא ממלא את תפקידו, ולא ניתן לטעון כי מדובר בחילוקי דעות המהווים עילת סיום כהונה.** גם אם הדבר אינו לרוחה של הממשלה, זוהי חובתו המקצועית של הייעוץ המשפטי לעמוד על חוקיות פעולותיה.

הצעת ההחלטה מציגה אירועים שבהם הייעוץ המשפטי שיקף לממשלה את גבולות הדין כעילה להפסקת כהונה. זאת, הגם שברוב המקרים של מקרים אלו בית המשפט מצא כי יש מקום להתערבות שיפוטית בעמדת הממשלה.

לפי הצעת ההחלטה, יועץ משפטי לממשלה שיקפיד על גבולות הדין ייחשב למי שאינו משתף פעולה עם השלטון וניתן לפטרו. למעשה, הצעת ההחלטה מבקשת להפוך את הממשלה לפרשנית הדין וקובעת החוק וגבולותיו עבור עצמה. בג"ץ דחה תפיסה זו אך לאחרונה, פה אחד, בהרכב מורחב.

יש להבין את המהלך כמו שהוא –

לא אמון מבקשת ההצעה לקדם אלא נאמנות לדרג הפוליטי.

לא משילות, אלא כוח שלטוני ללא גבולות, כחלק ממהלך רחב יותר להחלשת הרשות השופטת והרתעת הדרגים המקצועיים כולם.

הממשלה מבקשת להיות מעל החוק, ולפעול ללא בקרה ואיזונים, גם בתקופות רגישות ביותר – שעת חירום, מחאות נגד השלטון ותקופת בחירות.

לא התבקשתי מראש להתייחס בישיבת הממשלה לדברים. התייחסות מפורטת לטענות שהועלו בהצעת ההחלטה, לתקינות המהלך, לעיתויו, לשיקולים הזרים הכרוכים בו ולהשפעתו על הליכים פליליים - תימסר במסגרת המתאימה. קרי, הליך סיום כהונה, אם יוחלט על קיומו כסדרו, בהתאם לכללים, ועל פי שלביו.

אנו בייעוץ המשפטי לממשלה נמשיך לבצע את תפקידנו ללא מורא – נסייע לממשלה לקדם את מדיניותה בגבולות הדין.

בברכה,

גלי בהרב - מיארה